

törmelék mutatkozik. Több edénytöredéket is találtunk, köztük egy török talpastál töredéket is.

MIKLÓS ZSUZSA

293. Tata, Fürdő út 24–26.

(Komárom-Esztergom megye)

Szondázó ásatást végeztünk azon a területen, ahová a korábbi kutatás a 11. századi alapítású bencés monostort tette. Az átvizsgált részen sem falakat, sem sírokat, sem pedig középkori leletanyagot nem találtunk. A lejtős sziklaaljzatot néhol 410 cm vastag újkor feltöltési réteg alatt találtuk meg.

PETÉNYI SÁNDOR

294. Tata, Porhanyóbánya

(Komárom-Esztergom megye) Pa

1999. június 18-án kezdtük meg a középső paleolit telep feltárását, amelynek anyagi fedezetét pályázatok útján sikerült kiegészíteni (NKÖM, Közgyűjteményi Főosztály).

Biztonsági okokból az idén is bányafákkal dúcoltuk ki a lelőhelyet, majd a külső környezet és a belső terület kitisztítása után mind a déli, mind pedig az északi oldalon folytattuk az in situ betöltődés bontását.

Az idén elsődleges célunk a település feltárása mellett a természettudományos vizsgálatokra történő mintavétel volt. Északi irányban a bontás során kialakított metszetfalban 4 réteget tudtunk elkülöníteni, amiből 2 cm-ként mintát vettünk geokémiai és szediment vizsgálatra, 4 cm vastagságban pedig kisemlős vizsgálatra. Hasonló mintavétel történt a déli oldalon is. Mind a két betöltődésből mintát vettünk röntgendifrakciós, paleomágneses és magnetosztratigráfiai vizsgálatokra is.

Az in situ betöltődés bontása során továbbra is nagy mennyiségű gyártási hulladék, típusos, szépen megmunkált kőeszköz (elsősorban kaparók, vakarók) és állatcsontok (a legnagyobb mennyiségben továbbra is mamut maradványai) kerültek elő.

A feldolgozás előkészítése érdekében az idén nemcsak a lelőhelyet, hanem az egész bányaudvart felmértük.

Az ásatáson részt vett dr. Sümegi Pál (KLTE, Debrecen), Homola István és Horváth Krisztina (KLTE, Debrecen), Tolnai Márton (JATE, Szeged) egyetemi hallgatók, meglátogatta dr. Kordos István.

CSEH JULIANNA – T. DOBOSI VIOLA

295. Tatabánya, 52. lelőhely

(Komárom-Esztergom megye) B, LT, A, Á

1998. óta folyik a Tarjáni-Malompaták partján elterülő lelőhely feltárása, amelynek során 1999-ben is több korszak telepobjektumait tártuk fel. Az Urnamezős kultúra időszakára az általánosan megfigyelhető (edényeket is tartalmazó) gödrök mellett több kemencét tártunk fel,

valamint a tavaly megtalált cölöpvázás ház további részletét. Erre a korra keltezhető még egy földbe mélyített, négyszögletes, tűzhely nélküli objektum, betöltésében bronztüvel, bronzkarikával és pecsételővel. Környékén nagyon sok őrlőkövet találtunk. A tavaly megtalált földbe mélyített kelta ház további részleteit tártuk fel, oldalfalába két helyen kemence(?) mélyedt. A késői avar korra keltezhető egy szintén földbe mélyített, kemence nélküli, négyszögletes objektum a benne található jellegzetes edénytöredékek, perem belső felületén megfigyelhető fésűs díszítés miatt.

Az Árpád-korra egy objektum keltezhető, a földbe mélyített ház sarkában kőből épített kemencét figyeltünk meg.

LÁSZLÓ JÁNOS

296. Tatabánya, Dózsakert

(Komárom-Esztergom megye) B, LT, H, Á

1999. július 5-én kezdtük meg a Tatabánya-dózsakerti lelőhely feltárását, amelynek anyagi fedezetét pályázatok útján sikerült kiegészíteni.

Az ásatás során mintegy 1000 m²-nyi területet tártunk fel, melynek eredményeképpen sikerült meghatározni a 10. századi település K-i és D-i határát.

Ebből az időszakból mintegy 30 m hosszan nyomon követtük a települést keletről határoló 3-4 m széles és a mai felszíntől 1,2-1,3 m mély árokrendszer nyomát, amiből a 10. századi leletanyag mellett szórványosan korai bronzkori (Makó kultúra), késő bronzkori (késő Halomsíros és korai Urnamezős kultúra), kelta és 9. századi leletanyag is előkerült. Hasonló eredményt mutatott a korai telepet nyugatról, délnyugatról határoló árokrendszer is.

A 10. századi településhez tartozik egy lekerekített sarkú, téglalap alakú, ágasfás, szelemen szerkezetű kőkemencés ház, egy szabadtéri kemence és kisebb árkok. A házból jelentős mennyiségű kerámiatöredék (köztük fésűs hullámvonalkötegekkel, vonalkötegekkel és körömbenyomkodásokkal díszített fazekak, import kerámiák töredékei) állatcsontok (köztük egy nagyobb vízimadár csontjai), csonteszközök, orsókorongok, vaskulcs, s a 10-11. századra datálható lószerszámdísz került elő.

A települést övező árokrendszerekből a 9. század végére keltezhető emléanyag közül kiemelhető egy pecsételt díszítésű peremtöredék, fazekak, sütőharangok töredékei.

A 11. századra keltezhető egy kisebb, szintén négyszögletes, kőkemencés ház (teljes feltárása a magánkeretek miatt nem valósulhatott meg), s a 10. századi házba beásott gödör.

A korai bronzkori Makó kultúra emlékanyaga szórványosan minden szelvényben jelentkezett. A korszakhoz tartozik egy oszlopos szerkezetű ház agyagkemence omladékával, aminek nyugati, délnyugati felének egy részét a 10. századi árok elpusztította (a ház bontása során gazdag kerámiaanyag került elő), egy hamvasztá-